

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy**

Bydgoszcz, dnia lipca 2011 r.

**Pani
Daniela Kędziorska
Dyrektor
Zespołu Szkół Miejskich
w Rypinie**

**LBY- 4101-08-07/2011
P/11/071**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy skontrolowała w Gimnazjum im. Józefa Wybickiego w Rypinie, wchodzącym w skład Zespołu Szkół Miejskich w Rypinie, zwanym dalej „Szkołą”, realizację zadań w zakresie organizacji i funkcjonowania nadzoru pedagogicznego, w latach szkolnych 2008/2009-2010/2011 (I semestr).

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 czerwca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie skontrolowaną działalność, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Formułując ocenę pozytywną NIK uwzględniła w szczególności:

- zatrudnianie na stanowiskach nauczycieli oraz związanych ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego osób posiadających wymagane kwalifikacje,
- sporządzanie i realizację planów nadzoru pedagogicznego oraz przedstawianie wyników tego nadzoru Radzie Pedagogicznej,
- dokonywanie przez zespoły przedmiotowe analizy wyników egzaminów zewnętrznych,
- przeprowadzenie egzaminów próbnych oraz sporządzanie na podstawie analizy ich wyników programów naprawczych, w celu poprawy wyników egzaminów zewnętrznych;

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

- dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów, u których poradnia psychologiczno-pedagogiczna lub poradnia specjalistyczna stwierdziły zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się,
- opracowanie i realizację programów wychowawczego i profilaktycznego,
- zrealizowanie w ramach projektu „Szkoła Równych Szans II Edycja” specjalistycznych zajęć terapeutycznych i psychoedukacyjnych oraz zajęć profilaktycznych z elementami sportu i rekreacji,
- realizację projektu „Z Nauką Ścisłą za Pan Brat”, mającego na celu wdrożenie ponadregionalnego programu podnoszącego u uczniów poziom umiejętności oraz kompetencji o kluczowym znaczeniu dla zdolności do zatrudnienia oraz kontynuowania edukacji ze szczególnym uwzględnieniem nauk matematyczno-przyrodniczych, technologii informatyczno-komunikacyjnej i umiejętności uczenia się,
- przyjęcie „Procedur Postępowania w Sytuacji Zagrożenia Bezpieczeństwa Uczniów”, które opracowano na podstawie „Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży”,
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej, tj.: Księgi ewidencji dzieci i młodzieży, będących absolwentami szkoły podstawowej, podlegających obowiązkowi szkolnemu zamieszkałych w obwodzie gimnazjum; Księgi uczniów; Ksiąg arkuszy ocen oraz dzienników pedagoga szkolnego i psychologa.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości:

1. W Statucie Szkoły nie uregulowano kwestii dotyczących trybu składania skarg w przypadku naruszeń praw ucznia.

Zgodnie z § 18b ust. 1 załącznika nr 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół², statut gimnazjum powinien określać tryb składania skarg w przypadku naruszenia praw ucznia.

Zgodnie z art. 42 ust 1 oraz art. 52 ust. 2 w związku z art. 50 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³, zwanej dalej „ustawą o systemie oświaty”, przygotowanie projektu zmian statutu oraz ich uchwalenie leżało w kompetencji Rady Pedagogicznej. Zgodnie z art. 40 ust 4 ustawy o systemie oświaty przewodniczącym Rady Pedagogicznej jest Dyrektor szkoły.

² Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.

³ Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 ze zm.

Powyższa nieprawidłowość została usunięta w trakcie kontroli poprzez zmianę zapisów Statutu Uchwałą Rady Pedagogicznej nr 5/146/2010/2011 z dnia 2 czerwca 2011 r., zwaną dalej „uchwałą z dnia 2 czerwca 2011 r.”.

2. Obowiązujący w Szkole Wewnętrzny System Oceniania, zwany dalej „WSO”, zawarto w Rozdziale III Statutu Szkoły.

a) W § 14 WSO, podano, że tryb i termin egzaminu klasyfikacyjnego ustala Dyrektor po uzgodnieniu z uczniem i jego rodzicami,

b) W § 12 WSO zapisano, że „Egzamin poprawkowy wyznacza się w przypadku rocznej oceny niedostatecznej z zastrzeżeniem, że:

- uczeń ma prawo do jednego egzaminu poprawkowego,
- rada pedagogiczna ma prawo w uzasadnionych przypadkach, wyznaczyć uczniowi nawet dwa egzaminy poprawkowe.”

c) W § 15 WSO podano, że „Rada pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia, któremu w danej szkole po raz drugi z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania” oraz „Uczeń, któremu w danej szkole po raz trzeci z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej, a uczeń klasy programowo najwyższej w danym typie szkoły nie kończy szkoły”.

Przywołane wyżej zapisy naruszały § 15 ust. 8, § 17 ust. 7, 8, 10-14 oraz § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych⁴, zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie warunków i sposobu oceniania”.

Nieprawidłowości opisane w pkt b) i c) wynikały z braku zmiany zapisów WSO, której należało dokonać w związku z nowelizacją rozporządzenia w sprawie warunków i sposobu oceniania dokonanej rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 sierpnia 2010 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych⁵. Zgodnie z § 5 tego rozporządzenia szkoły zobowiązane były do dostosowania swoich statutów w terminie do dnia 30 listopada 2010 r.

⁴ Dz. U. Nr 83, poz. 562, ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 156 poz.1046,

Powyższe nieprawidłowości zostały usunięte w trakcie kontroli poprzez zmianę zapisów Statutu uchwałą z dnia 2 czerwca 2011 r.

3. W okresie objętym kontrolą nie przestrzegano zapisów WSO. Dotyczyło to pisanie przez uczniów nie więcej niż jednej pracy klasowej dziennie i nie więcej niż trzech prac klasowych w tygodniu. W trakcie kontroli sprawdzono 10 dzienników lekcyjnych z lat 2008/2009-2010/2011 (I semestr), co stanowiło 14,71% dzienników prowadzonych w przywołanym okresie. Zgodnie z zapisami w badanych dziennikach, uczniowie 4 oddziałów pisali więcej niż jedną pracę klasową dziennie, a uczniowie 3 oddziałów pisali więcej niż trzy prace klasowe w tygodniu. Nieprzestrzeganie postanowień WSO w powyższym zakresie potwierdziło również badanie ankietowe przeprowadzone w trakcie kontroli, wśród 33 uczniów Szkoły: 76% ankietowanych stwierdziło, że pisało więcej niż jedną pracę klasową dziennie, również 76% ankietowanych stwierdziło, że pisało więcej niż trzy prace klasowe w tygodniu.

Ponadto nie przestrzegano postanowień pkt. 4 części V WSO, zgodnie z którymi zapoznanie się z wymogami edukacyjnymi i zasadami oceniania zachowania rodzice potwierdzają podpisem w dzienniku lekcyjnym w wyznaczonym miejscu pod treścią komunikatu: „Zostałem zapoznany(a) z wymaganiami edukacyjnymi i zasadami oceniania przyjętymi w Gimnazjum”. Brak powyższych podpisów stwierdzono, w 2 badanych dziennikach lekcyjnych.

4. Uczniom nie zapewniono możliwości pozostawienia w pomieszczeniach Szkoły części podręczników i przyborów szkolnych, do czego Szkołę zobowiązuje § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁶.

Zgodnie z § 2 powołanego rozporządzenia, do zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w szkole, a także bezpiecznych i higienicznych warunków uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez szkołę poza obiektami do niej należącymi, zobowiązany był Dyrektor Szkoły.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Zapewnienie przestrzegania w Szkole postanowień Wewnętrzny Systemu Oceniania.
2. Podjęcie działań w celu zapewnienia wprowadzania w Statucie (w tym w WSO) zmian wynikających z nowelizacji przepisów prawa.

⁶ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm.

3. Zapewnienie uczniom możliwość pozostawienia w pomieszczeniach Szkoły części podręczników i przyborów szkolnych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.